

Loppuraportti Liikkuva koulu 5 -hankkeesta

Toteutusaika 01.08.2018– 30.11.2019

Tavoitteet

Aktiivinen ja viihtyisä koulupäivä, joka koostuu omatoimisesta koulumatkaliikunnasta, aktiivisesta aamupäivästä, toiminnallisesta koulupäivästä ja saumattomasta koulupäivän jatkoksi nivoutuvasta aktiivisesta iltapäivätoiminnasta, joka järjestetään yhteistyössä seurojen, yhteisöjen ja Kalajoki Akatemian kanssa. Tavoitteena edelleen kehittää koulujen henkilöstön osaamista Liikkuvan koulun hengessä, sekä tuoda esiin hyviä toimintatapoja ja käytänteitä, jotka edesauttavat aktiivisen toimintakulttuurin ja fyysisien toimintaympäristön kehittymistä kalajokisilla kouluilla.

Hanke toteutui pääosin hakemuksessa esitetyllä tavalla.

Toiminnan kuvaus

Kalajoen kaupunki sai hankeavustuksen Liikkuva koulu -toimintaan lukuvuodelle 2018-2019. Hanke on kantanut nimeä Liikkuva Kalajoki 5. Hankkeelle haettiin jatkoaikaa ja se päättyi marraskuussa 2019. Olemme toteuttaneet toimintaa hankesuunnitelman mukaisesti.

1. Lokakuussa 2018 toteutimme Yhdessä innostuen -verkostoseminaarin. Seminaari toteutettiin yhteistyössä Keski-Pohjanmaan Liikunnan kanssa ja se tavoitti kaikkiaan noin 200 opettajaa ja muuta toimijaa ympäri maakuntaa. Puolet osallistujista oli kalajokisia opettajia. Kouluttajina seminaarissa olivat Liikkuva koulu-ohjelmajohtaja, OPH Antti Blom, luokanopettaja Jukka Sinnemäki, kauppatieteiden tohtori Jaana Kari, Likes tutkimuskeskus ja lastenpsykiatrian erikoislääkäri, lääketieteen tohtori Jari Sinkkonen.
2. Lukuvuonna 2018-2019 toteutimme laajan vanhempainiltapaketin jokaisella koululla teemalla ”Voimaannu vanhempana”. Koulukierrosta olivat toteuttamassa Liikkuva Koulu / Kalajoki lisäksi eri hallintokunnat, kuten perhepalvelut, ruokapalvelut, liikunta- ja nuorisopalvelut, LaPe ja Kalajoen seurakunta. Aiheena oli liikunnan, levon ja ravinnon lisäksi monia lapsen ja nuoren hyvinvointiin yhteydessä olevia aiheita kuten; tunne vuorovaikutustaidot, mediakasvatus, sometaidot, arjen hallinta, energiajuomat jne. Vanhempainiltakokonaisuuden avasi lastenpsykiatri Jari Sinkkonen teemalla ”Mitä lapsi tarvitsee hyvään kasvuun?” Paikalla oli 300 katsojaa ja suoraa stream-lähetystä seurattiin yhteensä 400:lta eri tietokoneelta.
3. Hankekauden jatkoajalla lokakuussa 2019 järjestimme Yhdessä innostuen -verkostoseminaarin jo neljännen kerran. Osallistujina edelleen noin 200 opettajaa ja muuta toimijaa maakunnasta ja kaikki kalajokiset opettajat olivat paikalla. Tällä kertaa pääesiintyjänä oli Hauhon yhtenäiskoulun rehtori Pekka Paappanen ja työpajoissa vetäjinä eri hyvinvoinnin asiantuntijoita.
4. Tehostimme uinninopetusta lukuvuoden 2018-2019 ja syksyn 2019 aikana lisäten uintikertoja erityisesti 1-3 -luokkalaissille. Tällä hetkellä kaikki kalajokiset perusopetuksen oppilaat saavat uinninopetusta yhtenäisen määrän. Saadun palautteen perusteella voidaan todeta, että koulun tunneilla parantunut uimataito on lisännyt oppilaiden ja perheiden uinnin harrastamista. Olemme havainneet myös, että uinti on yksi parhaista matalan kynnyksen liikuntaharrastuksista. Uintikampanja on jatkunut myös syyslukukaudella 2019.
5. Entinen freestylelaskija Pekka Hyysalo vieraili Kalajoella marraskuussa 2018 pitäen motiivointiluennon kaikille peruskoulumme oppilaille. Pekan elämäntarina ja luento sai runsaasti myönteistä palautetta.
6. Välituntiliikuttajakoulutukset on toteutettu kouluittain niin, että vanhemmat oppilasliikuttajat ovat kouluttaneet uusia nuorempia liikuttajia. Kaikki kaupunkimme noin 100 ”välkkäriä” on palkittu kannustuslahjalla. Lokakuussa kaikille ”välkkäreille” järjestettiin Rope-skipping (naruhyppely) -koulutus, jossa kouluttajana toimi Jenni Tuomela Voimisteluliitosta.
7. Valtakunnalliseen Liikkuva Koulu -seminaariin (Liikkuva Koulu ja Yhteisö) Tampereella osallistui Kalajoelta yhteensä kymmenen opettajaa.
8. Hankkeen vetäjä Juho Silvasti ja luokanopettaja osallistuivat Liikkuva Koordinaattoreiden tutustumismatkalle Irlannin Dubliniin syksyllä 2019.
9. Liikunnallista koulujen, oppilaiden suunnittelemaa, riemupäivää samoin kuin sisä- ja ulkotilojen liikunnallisia toimintaympäristöjä on muokannut jokainen koulu omalla tavallaan oppilaiden itsensä ja oppilaskuntien suunnittelemana. Jokainen koulu on toteuttanut omia koulukohtaisia toiminnallisia tapahtumia yli luokkarajojen pitkin lukuvuotta. Tapahtumissa on tutustuttu uusiin lajeihin ja kannustettu ”ylittämään itseään”. Kohteina ovat olleet muun muassa ulko- ja sisäseikkailupuistot, laskettelurinteet, golfkentät, telinevoimistelusalit, Vesi-sankarit – tapahtuma ja läheiset luonto-

kohteet vaeltaen ja hiihtäen. Syyskuussa jokainen koulu osallistui Euroopan urheiluviikkoon järjestäen koko koulun BeActive Day -liikuntatapahtuman.

10. Koulujen tapahtumissa tehtiin paljon yhteistyötä paikallisten liikunta- ja urheiluseurojen kanssa ja lajikirjo oli laaja; ammuntaa, purjehdusta, suunnistusta, keilausta, jääkiekkoa, partiota jne.
11. Ohjausryhmä on kokoontunut hankekauden aikana 3 kertaa. Ohjausryhmässä on edustus koulujen edustajien lisäksi varhaiskasvatuksesta, liikunta- ja nuorisopalveluista, ruokapalvelusta ja hyvinvointipalveluiden 2 edustajaa. Yhteistyö eri sektoreiden välillä toimii hyvin.

Arvio hankkeen tai toiminnan vaikutuksia

Kouluilta tulleen palautteen perusteella hankeavustuksella on ollut selkeä positiivinen vaikutus liikunnallisempaan ja aktiivisempaan toimintakulttuuriin ja ilmapiiriin kouluilla. Palautteen perusteella oppilaiden osallisuuden katsotaan myös parantuneen. Paljon hyvää on rahoituksella saatu aikaan. Liikkuva Kalajoki kiittää rahoittajia.

Jatkotoimenpiteet

Liikkuva koulu -toiminta alkoi Kalajoella vuonna 2012. Vuosien aikana on selvästi havaittavissa kaikkien koulujen toimintakulttuurin kehittyminen aktiivisemmaksi ja toiminnallisemmaksi. Väitettä tukee myös koulujen oppilaille ja henkilökunnalle tehdyt kyselyt. Aloitettut toimintatavat ovat jääneet pysyviksi koulujen toimintakulttuuriin; Pitkät välitunnit, taukojummat, tapahtumat, kampanjat. Tahtotila Liikkuva -koulu toiminnan jatkamiselle Kalajoella on vahva. Henkilöresurssillisänä tulee jatkossa toimimaan liikunnan ohjaaja, jonka työajasta puolet ohjautuu koulujen Liikkuva Koulu -toiminnan vahvistamiseen. Varhaiskasvatus on mukana Ilo kasvaa liikkuen -hankkeessa ja Kalajoen lukio Liikkuva Opiskelu -hankkeessa.

Hankkeeseen osallistuivat

7 alakoulua, 1 yläkoulu, 1 yhtenäiskoulu, yhteensä 9 koulua.

Hankkeeseen osallistuvien oppilaitosten oppilas- tai opiskelijamäärät

Alakouluissa 878 oppilasta, yläkouluissa 366 oppilasta, yhtenäiskoulussa 310 oppilasta. Yhteensä 1 554 oppilasta.

Toteutuneet kustannukset ja rahoitus

Liikkuva koulu -toiminnan koordinaattorin ja ohjausryhmän palkkiot	4 291,16 €
Matka- ja kuljetuskustannukset koulutuksiin, kokouksiin ja tapahtumiin	4 697,56 €
Kurssi- ja koulutuskustannukset; verkostoseminaari, iltapäivä-ohjaajien kouluttaminen, välikkäriskoulutukset, valtakunnallinen Liikkuva Koulu -seminaari, yläkoulujen innostusluennot, vanhempainillat	8 898,23 €
Koulujen välituntivälineistön päivittäminen	3 868,35 €
Liikunnan Riemupäivä kouluilla	13 872,89€
1-3 luokkalaisten uintikampanja (uimahalli + bussikustannukset), muut kustannukset	14 909,31 €
KUSTANNUKSET YHTEENSÄ	50 537,50 €

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto myönsi hankkeella valtionavustusta 28 000€. Avustus kattoi 55,40 % hankkeen rahoituksesta. Kalajoen kaupungin osuudeksi hankkeen rahoituksesta jäi 22 537,50 €.